

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Vogelbescherming Nederland
T.a.v. de heer F. van Hest
Postbus 925
3700 AX ZEIST

**Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk Gebied**
Cluster Soorten

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6011 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Ons kenmerk
DGNVLG-S / 22398207

Uw kenmerk
1194-22

Datum 3 oktober 2022
Betreft Uitbraak vogelgriep onder kust- en zeevogels

Geachte heer Van Hest,

Bedankt voor uw brief van 24 juni jongstleden over de uitbraak van vogelgriep onder kust- en zeevogels. Naar aanleiding van uw brief heeft mijn ministerie telefonisch contact opgenomen met Vogelbescherming Nederland en heeft begin juli een gesprek plaatsgevonden met uw collega's.

In uw brief geeft u aan dat u zich zorgen maakt over de uitbraak van hoogpathogene vogelgriep onder kust- en zeevogels. U roept mij op om meer regie te nemen om de schade zoveel mogelijk te beperken. Ik deel uw zorgen over populaties van in het wild levende vogels die getroffen worden door vogelgriep. Daarom heeft mijn voorganger verschillende acties ingezet ten aanzien van de impact van vogelgriep onder wilde vogelsoorten en het opruimen van dode wilde vogels. Deze acties komen tegemoet aan de vragen die u in uw brief stelt en zal ik hieronder toelichten. Deze acties zijn ook besproken met uw collega's.

U roept allereerst op tot een landelijk handelingsprotocol dat o.a. de communicatie moet verbeteren. Er zijn veel verschillende partijen betrokken bij het vraagstuk rondom het opruimen van dode vogels die (mogelijk) besmet zijn met vogelgriep. Een van de meest urgente vragen is dat er duidelijkheid nodig is over de wettelijke kaders, rollen en verantwoordelijkheden voor het opruimen van dode en de omgang met zieke wilde vogels. Mede naar aanleiding van een motie van het Kamerlid De Groot (D66) en het Kamerlid Van Campen (VVD) (Kamerstuk 28807, nr. 248), werk ik aan een leidraad die informatie en handvatten moet geven over het opruimen van dode wilde vogels die (mogelijk) besmet zijn met vogelgriep en de omgang met zieke wilde vogels. Deze leidraad zal in oktober dit jaar gepubliceerd worden. Inmiddels heeft Natuurmonumenten ook input gegeven op die leidraad.

Daarnaast vraagt u om middelen vrij te maken voor monitoring van de omvang van de uitbraak per soort en een analyse van de impact op de populaties, zowel op nationaal niveau als in internationaal perspectief.

Mijn collega, minister Van der Wal, heeft onderzoek uitgezet bij Wageningen Marine Research (WMR) naar de impact van vogelgriep op zeevogelpopulaties.

Hierin worden de getroffen vogels nader onderzocht op biologische, pathologische en virologische parameters. Daarbij wordt een analyse uitgevoerd van de leeftijdsverdeling, geslachtsverhouding en de conditie en pathologie aan de hand van vogelringgegevens om na te gaan of het virus bepaalde groepen vogels extra hard heeft getroffen. Ook zal WMR contact zoeken met internationale zeevogelonderzoekers om meer inzicht te krijgen in de epidemiologie van vogelgriep bij wilde vogelpopulaties van de mogelijkheden om het te beheersen.

Tevens heeft minister Van der Wal, onder andere naar aanleiding van de motie van de Kamerleden De Groot (D66), Van Campen (VVD) en Grinwis (CU) (Kamerstuk 28 207, nr. 247), SOVON gevraagd om 1) uit te zoeken wat in het verleden de impact van uitbraken van vogelgriep is geweest op de populaties van de getroffen vogels; 2) een analyse te maken van soorten en gebieden waar een uitbraak onder wilde vogelsoorten mogelijk ernstige effecten heeft; en 3) om uit te zoeken welke mogelijkheden er zijn om een uitbraak onder wilde vogelsoorten te voorkomen of te beheersen.

Tot slot vraagt u om maatregelen te nemen om het herstel van de getroffen populaties te bevorderen. Wanneer meer bekend is over de omvang van de uitbraak en de impact op populaties, gaat mijn ministerie graag met u en de bovengenoemde onderzoekers in gesprek om te bespreken welke mogelijkheden er zijn om een dergelijke uitbraak in de toekomst te voorkomen en het herstel van de getroffen populaties te bevorderen.

U eindigt uw brief met uw visie dat voor de toekomst in uw ogen een herziening van het pluimveehouderijbeleid noodzakelijk is om de verspreiding van hoogpathogene vogelziekten in te perken. De meeste introducties op pluimveebedrijven komen vanuit de wilde vogelpopulatie. In Nederland is er geen sprake van verspreiding vanuit de pluimveehouderij naar de wilde vogels. Desalniettemin gebeurt er veel in de pluimveehouderij. Er loopt een onderzoek naar risicofactoren pluimveebedrijven in verband met vogelgriep, en een bedrijfsspecifiek bioveiligheidsplan zal voor pluimveebedrijven ontwikkeld worden, en uitgebreid worden naar andere veehouderijsectoren. Ook zullen er handreikingen voor het meewegen van zoönosenrisico's bij ontwikkelingen in landelijk en stedelijk gebied worden ontwikkeld. Hoe het zoönosenbeleid versterkt wordt de komende jaren kunt u vinden in het Nationaal actieplan versterken zoönosenbeleid (Kamerstuk 25295, nr. 1935), dat op 6 juli jongstleden is gepubliceerd.

Hoogachtend,

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, a.i.